

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ
પૂજ્યપાદ આગમોદ્ધારક આચાર્યશ્રી સાગરાનંદ સૂરીશ્વરેભ્યો નમઃ

શ્રમણ જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન

અભ્યાસક્રમ
કક્ષા-૧ થી ૧૫

પૂજ્ય ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી દોલતસાગર સૂરીશ્વરજી મ.સા. પ્રેરિત
પૂજ્ય શાસનપ્રભાવક આ.હર્ષસાગર સૂરિજી સ્વપ્નીત
સાગર શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ આયોજન

અભ્યાસક્રમ રચયિતા
આગમદિવાકર મુનિશ્રી દીપરત્નસાગર
[M.com. M.Ed. Ph.D. શ્રુતમહર્ષિ]

સાગર શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ આયોજન

◆ ‘સાગર’ સમુદાયના ગચ્છાધિપતિ પરમ પૂજ્ય આચાર્યશ્રી દોલતસાગર-સૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પાવનપ્રેરણા અને પૂજ્ય આચાર્યશ્રી હર્ષસાગરસૂરિજીના સ્વપ્નોને સાકાર કરવા આ પંદર-વર્ષીય અભ્યાસક્રમની રચના કરેલ છે.

◆ અભ્યાસક્રમની આ પંદર કક્ષામાં અમે આ રીતે સ્વાધ્યાય ગોઠવેલ છે :- પ્રત્યેક કક્ષામાં ‘છ’ વિભાગમાં સ્વાધ્યાય ગોઠવેલ છે- [૧] સૂત્ર, [૨] અર્થ, [૩] પદ્ય, [૪] વિશેષ, [૫] વિધિ અને [૬] આગમ વચન.

◆ સૂત્ર વિભાગમાં- પ્રતિક્રમણસૂત્ર, આગમસૂત્ર, શ્રમણસૂત્રો આદિ મુકેલ છે. અર્થ વિભાગમાં-ઉક્ત અભ્યાસસૂત્રો તથા વિશેષ અભ્યાસસૂત્રોના અર્થો છે પદ્ય વિભાગમાં- પ્રભૂ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ, ચૈત્યવંદન, થોયના જોડા, સ્તવન, સજ્જાય, સ્તોત્ર/શતક એ છ પેટા વિભાગો સમાવેલ છે.

વિશેષ અભ્યાસ વિભાગમાં વ્યાકરણ, ન્યાય, વિશિષ્ટ ગ્રંથો, વ્યાખ્યાન વિષયક પ્રાચીન ગ્રંથો, સ્તવનચોવીસી, દેવવંદનાદિને સ્થાન આપેલ છે

વિધિ અભ્યાસમાં સાધુ ઉપયોગી અનેક વિધિનો અભ્યાસ સૂચવેલ છે

આગમ વચન વિભાગમાં સંયમ-ઉપયોગી, વૈરાગ્ય પ્રેરક, સાધુ-સાધ્વીએ જીવનમાં આચરવા યોગ્ય કૃત્યો કે બોધ-વચનો મૂકવામાં આવશે.

◆ સાગર શ્રમણ-શ્રમણીના સર્વાંગી વિકાસ, આવશ્યક મહત્તમ અભ્યાસ, વિધિ-જ્ઞાન, વ્યાખ્યા અને પ્રતિક્રમણ-આદિ ધર્મ-ક્રિયાઓમાં એમ સર્વ સ્થાને સાધુ-સાધ્વી, પોતાને અને સંઘને ઉપયોગી થઈ શકે, તેવું આ આયોજન છે

◆ પ્રતિવર્ષ પરિક્ષાના માધ્યમથી આપના જ્ઞાનની ચકાસણીનો હેતુ માત્ર ‘પરાવર્તના’ સ્વાધ્યાય છે. આપ પરિક્ષા આપવા ન ઈચ્છો તો પણ આપને માટે આ અભ્યાસક્રમ ‘જ્ઞાન-કૌશલ્ય’ વૃદ્ધિ રૂપ અવશ્ય સિદ્ધ થશે.

◆ સાગર સમુદાય બાહ્ય-તપમાં તો અગ્રેસર છે જ, પણ આ અભ્યાસક્રમના માધ્યમથી સ્વાધ્યાય રૂપ અભ્યંતરતપમાં પણ અગ્રેસર બની શકશે. મંદિર-માર્ગી સમુદાયમાં આ રીતે સર્વાંગીણ વિકાસ-શિક્ષાનો આ પ્રથમ પ્રયાસ છે.

પૂજ્ય ‘સાગર’ સમુદાય વતી મુનિ દીપરત્નસાગરની વંદના

પૂજ્ય આગમોદ્ધારક આચાર્યશ્રી આનંદસાગર સૂરીશ્વરેભ્યો નમઃ

“સજ્ઞાય સમો તવો નત્યિ”

બૃહત્ કલ્પસૂત્ર અંતર્ગત જ્ઞાનીનો આ ટંકશાળી પ્રઘોષ સાંભળવા મળે છે. બાર પ્રકારના તપમાં પણ સર્વશ્રેષ્ઠ તપ સ્વાધ્યાયને ગણાવ્યો છે.

સંયમજીવનના પ્રારંભથી જ સંયમની શુદ્ધિ માટે સમ્યગ્ જ્ઞાનની અત્યંત આવશ્યકતા રહી છે. દ્રવ્ય ચારિત્રીને ભાવ ચારિત્રી બનાવવા જ્ઞાન ગળથુથીનું કામ કરે છે. પ્રભુ શાસનનું જ્ઞાન જ સાધકને આત્મ ઉપકારક બને છે, માટે જ સાધક જીવનમાં તેની આવશ્યકતા અગ્રીમતાએ રહી છે.

તપ-ચારિત્ર માત્ર સ્વને તારે છે, જ્યારે જ્ઞાન સ્વ-પર બંનેને તારક છે.

ઉત્સર્ગમાર્ગ- અપવાદમાર્ગ, નિશ્ચયભાવ અને વ્યવહાર; આ સર્વે સમયોચિત આચરણ કરવાનું સ્પષ્ટીકરણ માત્ર જ્ઞાની જ કરી શકે છે.

વ્યવહારિક જગતમાં આજે ભણેલની જ બોલબાલા છે. સંયમીનું સાચું ધન જ્ઞાન છે. સંસારમાં ધનવાન પૂજાય અને સંયમજીવનમાં જ્ઞાનવાન પૂજાય.

આ ભવ કે પર-ભવના હિત માટે જ્ઞાન ભણવું અતિ આવશ્યક છે, માટે જ દીક્ષાના પ્રારંભથી પ્રત્યેક પુણ્યાત્મા પ્રત્યેક રીતે આચાર-વિચાર-ઉચ્ચારમાં વિદ્વાન્-જ્ઞાની બને, તેવા શુભ આશયથી આ અભ્યાસક્રમ તૈયાર કરાયેલ છે.

આ અભ્યાસક્રમને સાદ્યંત તૈયાર કરનારા સાધુ-સાધ્વી દરેક પ્રસંગે અને હરપળે સામાન્ય જ્ઞાનીની કક્ષામાં આવી જાય...

... સમુદાયમાં જ્ઞાનોપાર્જનની ધૂણી ધખે ...

... પરસ્પર જ્ઞાનનું આદાન-પ્રદાન થાય ...

... જ્ઞાનાર્જન દ્વારા સ્વ-પરનું આત્મકલ્યાણ થાય ...

... એ જ શુભ-ભાવ આ મહેનતમાં સમાયેલ છે ...

સમુદાયના સૌ શ્રમણ-શ્રમણી ભગવંતો આ અભ્યાસક્રમ મુજબ અભ્યાસ કરી -પરિક્ષા પદ્ધતિ દ્વારા ઉત્તીર્ણ બની, સમુદાયનું ગૌરવ વધારનાર બને એ જ અંતરની શુભાભિલાષા...

પૂજ્યશ્રી ની આજ્ઞાથી.....

હર્ષસાગર...

-: આ અભ્યાસક્રમ ઘડતરનો હેતુ-આદે :-

પૂજ્ય ગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રી દોલતસાગર સૂરીશ્વરજી મંસાં ના હાર્દિક ભાવોને વાચા આપવા પૂં શાસન પ્રભાવક આં શ્રી હર્ષસાગરસૂરિજીની આજ્ઞાનુસાર નિમ્ન લિખિત હેતુઓથી આ અભ્યાસક્રમ ઘડેલ છે:-

[૧] પૂજ્ય સાગરસમુદાયના શ્રમણ-શ્રમણીઓ સૂત્ર, અર્થ, પ્રાસંગિક સ્તવન આદિ પદ્યો, ઉપયોગી સર્વ વિધિઓ, વ્યાકરણ, ન્યાયગ્રંથ, શતકો, વિશિષ્ટગ્રંથો, વ્યાખ્યાન વગેરે શ્રમણ-જીવનના સ્વ-પર ઉપયોગી જ્ઞાન થી અભિમુખ બને.

[૨] વ્યક્તિગત અભ્યાસની સમૃદ્ધિ આવે, આત્મોત્થાન ઉપયોગી સાહિત્યનો સ્પર્શ પામે, શ્રાવક-સંઘોમાં પ્રતિક્રમણ-આરાધના આદિમાં લોકોને ભાવાભિમુખ કરી ભક્તિમાં જોડે, પર્યુષણ- શાશ્વતી ઓળી- પર્વદિન તથા નિત્ય વ્યાખ્યાન ઉપયોગી નિપુણતા કેળવાય, આગમિક બોધ-વચનો વડે સંયમ જીવન ઘડાય, સામાન્ય ગુરુવંદનથી આરંભી, પર્વ તિથ્યાદિ આરાધના સહિત છેક યોગોદ્ગ્રહન સુધીની સર્વ વિધિઓના જ્ઞાતા બને, અર્થોને સામાન્ય તથા વિશિષ્ટ રીતે જાણી તેના રહસ્યોના પારગામી બને, શિષ્યવર્ગને પણ વિદ્યા-વ્યાસંગી બનાવે.

[૩] દીક્ષાના આરંભથી ૧૫ વર્ષનો આ અભ્યાસક્રમ છે, મેઘાવી જીવો તેને ઓછા વર્ષે પણ પૂરો કરી શકે છે અને સંયોગ પ્રતિકૂળતા કે ક્ષયોપશમ-મંદતા હોય તો વધુ સમય પણ લઈ શકે. ફક્ત સાત વર્ષનો અભ્યાસક્રમ પૂરો કરનાર સાધુ-સાધ્વી પણ ‘શ્રમણ-જીવન’ ઉપયોગી પર્યાપ્ત જ્ઞાનના ધારક બની જશે.

[૪] પ્રત્યેક ધોરણની પરિક્ષાનો હેતુ પરસ્પર સ્પર્ધા કરાવવાનો કે રેન્કર બનાવવાનો નથી, પણ શ્રમણ-જીવન ઉપયોગી જ્ઞાનને સમૃદ્ધ કરવાનો છે.

[૫] ઓછું યાદ રહે કે વધુ, જલ્દી કંઠસ્થ થાય કે ધીમે-ધીમે...એ કોઈ વસ્તુ પ્રતિ લક્ષ્ય ન આપવું. આ અભ્યાસક્રમનો હેતુ જ્ઞાનાચાર પાલનનો છે. ભગવંતે દિવસ અને રાત્રીના પહેલા અને છેલ્લા પ્રહરને એટલે કે ફુલ ચાર પ્રહરને સૂત્ર પોરિસી કાળ ગણાવેલ છે. આ આજ્ઞાનું લક્ષ્ય રહે તે પણ એક ધ્યેય છે.

સ્થવિર મુનિ દીપરત્નસાગર....

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

પૂજ્યપાદ આગમોદ્ધારક આચાર્યશ્રી સાગરાનંદ સૂરીશ્વરેભ્યો નમઃ

શ્રમણ જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન

અભ્યાસક્રમ

કક્ષા-૧ થી ૧૫

-: અભ્યાસક્રમ પ્રેરક :-

પૂજ્ય ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી દોલતસાગરસૂરીશ્વરજી મ૦

-: અભ્યાસક્રમ વાહક :-

પૂજ્ય શાસનપ્રભાવક આચાર્યશ્રી હર્ષસાગરસૂરિજી મ.સા.

-: અભ્યાસક્રમ રચયિતા :-

આગમદિવાકર મુનિશ્રી દીપરત્નસાગર

[M.com. M.Ed. Ph.D. શ્રુતમહર્ષિ]

◆ પ્રકાશન- તા. ૧૨/૦૭/૨૦૧૯ શુક્રવાર ૨૦૭૫- અષાઢ સુદ ૧૧ ◆

સાગર શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ આયોજન

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૧]

ક્રમ	દીક્ષાના પહેલા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	<u>A - પ્રતિક્રમણ સૂત્રો</u>
	(૧) નવકાર (૨) ખમાસમણ સૂત્ર (૩) ઇચ્છકાર (૪) અબ્બહૂકિઓ
	(૫) ઈરિયાવહી (૬) તસ્સ ઉત્તરી (૭) અન્નત્થ (૮) લોગસ્સ
	(૯) જગ ચિંતામણી (૧૦) જંકિંચિ (૧૧) નમુત્થુણં (૧૨) જાવંતિ
	(૧૩) જાવંત (૧૪) નમોડહંત (૧૫) ઉવસગ્ગહરં (૧૬) જય વીયરાય
	(૧૭) અરિહંત ચેઇઆણં (૧૮) કલ્લાણ કંદં (૧૯) સંસારદાવા
	(૨૦) પુકખરવર (૨૧) સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં (૨૨) વેયાવચ્ચગરાણં
	(૨૩) ભગવાનાદિ વંદન (૨૪) દેવસિય પડિક્કમણે ઠાઉં
	(૨૫) વાંદણા (૨૬) સવ્વસ્સ વિ (૨૭) આયરિય ઉવજ્જાએ
	(૨૮) નમોડસ્તુ (૨૯) વિશાલલોચનદલં (૩૦) સુઅદેવયા
	(૩૧) જુસે ખિત્તે (૩૨) કમલદલ (૩૩) વરકનક
	(૩૪) ભવન દેવતાની સ્તુતિ (૩૫) ક્ષેત્ર દેવતાની સ્તુતિ
	(૩૬) લઘુ શાંતિ (૩૭) ચઉક્કસાય (૩૮) ભરહેસર (૩૯) સકલ તીર્થ
	(૪૦) સકલાડહંત (૪૧) સ્નાતસ્યા (૪૨) સંતીકરં (૪૩) અજિતશાંતિ
	(૪૪) બૃહન્ શાંતિ (૪૫) સંથારા પોરિસી
	સંદર્ભ સાહિત્ય- પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર (૧) જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
	(૨) જૈન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ
	<u>B - શ્રમણક્રિયા સૂત્રો</u>
	(૧) કરેમિ ભંતે (૨) ઇચ્છામિ ઠામિ (૩) સયણાસણન્નપાણે
	(૪) દેવસિઅં આલોઉં (૫) ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં (૬) દૈવસિક અતિયાર

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૧]

ક્રમ	દીક્ષાના પહેલા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(૭) રત્રિક અતિ૦ (૮) શ્રમણસૂત્ર (૯) ધમ્મો મંગલ ગાથા-પ
	(૧૦) પક્ખી અતિચાર (૧૧) પક્ખી સૂત્ર (૧૨) પક્ખી ખામણા
	(૧૩) છીંકની થોય
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(૧) સાધુસાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ-આશ્રી હેમસાગરસૂરિ મ.સા.
	(૨) સ્વાધ્યાય સાગર
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	દેવવંદન સુધીના સૂત્રોના અર્થ (સૂત્ર વિભાગમાં A-પ્રતિક્રમણ
	સૂત્રોમાં ક્રમ ૧ થી ૨૨ સૂત્રોના સામાન્ય અર્થ)
	સંદર્ભ સાહિત્ય-
	(૧) પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર-અર્થ સહિત -જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
	(૨) પ્રતિક્રમણ સૂત્ર અભિનવ વિવેચન - મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	અરિહંત વંદનાવલિ - ગાથા ૧ થી ૧૧
	(B) ચૈત્યવંદન
	(1) સિદ્ધાચલજીનું - શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર
	(2) વિહરમાન જિનનું - શ્રી સીમંધર વીતરાગ
	(3) સામાન્ય જિનનું - તુજ મૂરતિને નિરખવા
	(4) ઐ નમો પાર્શ્વનાથાય, વિશ્વ

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૧]

ક્રમ	દીક્ષાના પહેલા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(C) સ્તવન
	(1) સિદ્ધાચલજીનું - વિમલાચલ નીતુ વંદીએ
	(2) વિહરમાન જિનનું - સુણો ચંદાજી
	(3) સામાન્ય જિનનું - જિન તોરે ચરણ કિ શરણ ગ્રહું
	(D) થોયના જોડા
	(1) સિદ્ધાચલજીની - શત્રુંજય મંડન ઋષભ જિણંદ
	(2) વિહરમાન જિનની- સીમંધર જિનવર સુખકર
	(3) પાર્શ્વનાથ જિનની - શંખેશ્વર પાસજી પૂજીએ
	(E) સજ્જાચ
	(1) પ્રસન્નચંદ્ર રાજર્ષિની-પ્રણમું તુમારા પાયઠરૂપવિજયજી
	(2) શ્રી નવકાર મંત્રની- સમર જીવ એક નવકાર નિજ
	(F) સ્તોત્ર આદિ
	(1)વજ્ર પંજર સ્તોત્ર
૪	વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ
	(1) ધમ્મો મંગલ - ૧૭ ગાથા (2) મુહપત્તિના ૫૦ બોલ
	(3) સ્થાપનાચાર્ય પડિલેહણ ૧૩ બોલ (4) સાંજના માંડલા
	(5) શ્રાવકનું કરેમિ ભંતે-1- સામાયિક ઉચ્ચરાવવા માટેનું
	-2- પૌષઘ ઉચ્ચરાવવા માટેનું
	શ્રાવકને સામાયિક પારવા માટેનું સૂત્ર- સામાઈય વયજીતો

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૧]

ક્રમ	દીક્ષાના પહેલા વર્ષે શું ભણાશે ?
	વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ માટે- સંદર્ભ સાહિત્ય
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (૧)સાધુસાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ- આશ્રી હેમસાગરસૂરિ
	(૨) સ્વાધ્યાય સાગર, (૩) પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર
પ	વિધિ અભ્યાસ વિભાગ
	(1) ગુરૂવંદન - જઘન્ય, મધ્યમ - ઉત્કૃષ્ટ (દ્વાદશાવર્ત)
	(2) ચૈત્યવંદન - જઘન્ય, મધ્યમ - ઉત્કૃષ્ટ (દેવવંદન)
	(3) પ્રતિક્રમણ વિધિ
	-દેવસિય, રાઈય, પક્ષી, ચઉમાસી, સંવત્સરી, માંગલિક
	(4) પડિલેહણ વિધિ
	-સવારે વસ્ત્રાદિ પડિલેહણ વિધિ
	-પોરિસીએ પાત્ર પડિલેહણ વિધિ
	-ત્રીજા પ્રહરના અંતે વસ્ત્રાદિ પડિલેહણ વિધિ
	-પાત્ર પડિલેહણ અને બાંધવાનો વિધિ
	(5) સવારે સજ્જાય કરવાની વિધિ
	(6) પરચક્રખાણ પાળવાની વિધિ
	(7) આહાર કર્યા બાદ ચૈત્યવંદન વિધિ
	(8) સવારે પોરિસી ભણાવવાની વિધિ
	(9) સંથારા પોરિસી ભણાવવાની વિધિ
	(10) માંડલા કરવાની વિધિ
	(11) કાજો લેવાની વિધિ
	(12) ગૌયરી આલોવવાની વિધિ

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૧]

ક્રમ	દીક્ષાના પહેલા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(13) મુહપત્તિ પડિલેહણ- અઙ્ગબોડા - પઙ્ગબોડાની વિધિ
	(14) તપચિંતવણી કાઉસગ્ગની વિધિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-
	(1)પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર- અર્થ સહિત - જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
	(2)પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર- જૈન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ
	(3) સાધુસાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ- આ.
	(4) સ્વાધ્યાય સાગર,
૬	આગમ વચન વિભાગ
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-1 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૨]

ક્રમ	દીક્ષાના બીજા વર્ષે શું ભણશો ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	* સ્મરણ
	(1) તિજયપદ્ધત્ત (2) નમિઉણ (3) ભક્તામર (4) કલ્યાણ મંદિર
	સંદર્ભ સાહિત્ય- પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર (૧) જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
	(૨) જૈન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ
	* પ્રકરણ
	(1) જીવવિચાર (2) નવતત્ત્વ (3) દંડક (4) લઘુ સંગ્રહણી
	સંદર્ભ સાહિત્ય- ‘ચાર પ્રકરણ’ જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
	* ભાષ્ય
	(1) ચૈત્યવંદન (2) ગુરુવંદન (3) પચ્ચક્ખાણ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- ‘ભાષ્ય ત્રયમ્’ જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	-કક્ષા-1 ના સૂત્ર વિભાગમાં A માંના--
	પ્રતિક્રમણ સૂત્રોમાં ક્રમ ૨૩ થી ૪૫ સૂત્રોના સામાન્ય અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય (૧) પંચ પ્રતિક્રમણ સાર્થ -જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
	(૨) પ્રતિક્રમણ સૂત્ર અભિનવ વિવેચન -મુનિ દીપરત્નસાગર
	-કક્ષા-1 ના સૂત્ર વિભાગમાં B- શ્રમણક્રિયા સૂત્રોના સામાન્ય અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(૧) સાધુસાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ- આશ્રી હેમસાગરસૂરિ
	(૨) શ્રમણ ક્રિયાસૂત્ર સાર્થ

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૨]

ક્રમ	દીક્ષાના બીજા વર્ષે શું ભણાશે ?
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	અરિહંત વંદનાવલિ - ગાથા ૧૨ થી ૨૮
	(B) ચૈત્યવંદન
	* પર્યુષણ પર્વના ચૈત્યવંદન
	(1) શત્રુંજય શ્રૃંગાર હાર (2) કલ્પ તરુવર કલ્પસૂત્ર
	(3)સ્વપ્ન વિધિ કહે સુત હોશે (4) જિનની બહેન સુદર્શના
	* બીજનું ચૈત્યવંદન - દ્રુવિધ બંધન ટાળીએ
	* પાંચમનું ચૈત્યવંદન - શ્યામલ વાન સોહામણા
	* આઠમનું ચૈત્યવંદન - આઠ ત્રિગુણ જિનવર તણી
	* અગિયારસનું ચૈત્યવંદન - અંગ અગિયાર આરાધીએ
	(C) સ્તવન
	*પર્યુષણ
	(1) રીઝો રીઝો (2) હાલરડું -માતા ત્રિશલા ઝુલાવે પુત્ર પારણે
	* બીજ- પ્રણમી શારદ માય - પદ્મવિજયજી
	* પાંચમ- શ્રી જિનવરને પ્રગટ થયું રે
	[જ્ઞાન પંચમી દેવવંદન - કેવળજ્ઞાનનું સ્તવન]
	* આઠમ- શ્રી રાજગૃહી શુભ ઠામ - બંને ઢાળ
	* અગિયારસ- મલ્લી જિનેશ્વર અરચિત કેસર
	*સામાન્ય જિન -સકલ સમતા સુરલતા -જ્ઞાનવિમલસૂરિ

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૨]

ક્રમ	દીક્ષાના બીજા વર્ષે શું ભણાશે ?
	<u>(D) થોયના જોડા</u>
	* પર્યુષણ
	(1) વરસ દિવસમાં અષાઢ ચોમાસ (2) પુણ્યનું પોષણ
	(3) સત્તર ભેદી જિન પૂજા રચીને
	(4) મણિરચિત સિંહાસન
	* બીજ - અજુવાળી તે બીજ સોહાવે રે
	* પાંચમ - પાંચમને દિન ચોસઠ ઇન્દ્રે - હેતવિજયજીના જિનવિજયજી
	* અગિયારસ- નિરુપમ નેમિ જિનેશ્વર ભાખે-માનવિજયજી
	<u>(E) સજ્જાત્ય</u>
	પર્વ પજુસણ આવિયા - માણેકવિજયજી
	બીજ - સખી મારા ચોકમાં રે - ઉદયસૂરિ
	પાંચમ - શ્રી ગુરુ ચરણ પસાઉલે - કાંતિવિજયજી
	આઠમ - અષ્ટ કરમ ચૂરણ કરી રે લાલ - દેવસૂરિ
	એકાદશી - આજ મારે એકાદશી રે - ઉદયરત્ન
	<u>(F) સ્તોત્ર આદિ</u>
	વીતરાગ સ્તોત્ર પ્રકાશ ૧ થી ૫
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	* દિવાળી દેવવંદન - કંઠસ્થ કરવા (દેવવંદન માળામાંથી)

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૨]

ક્રમ	દીક્ષાના બીજા વર્ષે શું ભણશો ?
	* પિંડ નિર્યુક્તિ - વાંચવી અને સમજવી
	સંદર્ભ સાહિત્ય (૧) પિંડ નિર્યુક્તિ અનુવાદ- આ.હંસસાગરસૂરિજી
	(૨) પ્રતિક્રમણ સૂત્ર અભિનવ વિવેચન -મુનિ દીપરત્નસાગર
	* સવાર - સાંજના પર્યક્ષખાણ - કંઠસ્થ
	* આનંદધનજી ચોવીસી સ્તવન ૧ થી ૪
	* શ્રાવકને- પૌષ્ઠ લેવા માટે- કરેમિ ભંતે સૂત્ર
	- પૌષ્ઠ પારવા માટે- સાગરચંદો- સૂત્ર
૫	વિધિ અભ્યાસ વિભાગ
	(૧) છીંકના કાઉસઝાની વિધિ
	(૨) વાર્ષિક કાઉસઝાની વિધિ
	(૩) લોચના કાઉસઝાની વિધિ
	(૪) સંથારો કરવાની તથા સુવાની વિધિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(૧)સાધુસાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ- આશ્રી હેમસાગરસૂરિ
	(૨) શ્રમણ ક્રિયાસૂત્ર સાર્થ, (૩) સ્વાધ્યાય સાગર
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-૨ અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૩]

ક્રમ	દીક્ષાના ત્રીજા વર્ષે શું ભણશો ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	કર્મગ્રંથ - ૧ થી ૬
	સંદર્ભ સાહિત્ય- ‘કર્મગ્રંથના પુસ્તકો’ જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) ચાર પ્રકરણ અને ત્રણ ભાષ્યના સામાન્ય અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-‘ચાર પ્રકરણ, ભાષ્યત્રયમ્’ જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
	(2) કક્ષા-1ના સૂત્ર વિભાગમાં A- માં ના
	પ્રતિક્રમણ સૂત્રોમાં ક્રમ ૧ થી ૪૫ સૂત્રોના વિશેષાર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(૧)પ્રતિક્રમણસૂત્ર અભિનવ વિવેચન-મુનિ દીપરત્નસાગર
	(૨) પ્રતિક્રમણ સૂત્ર પ્રબોધ ટીકા-ધીરજલાલ ટોકરસી
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	અરિહંત વંદનાવલિ - ગાથા ૨૯ થી ૪૭
	(B) ચૈત્યવંદન
	*સિદ્ધચક્ર / નવપદજી
	અરિહંત આદિ નવપદના નવ ચૈત્યવંદન (નવપદજીની પૂજામાંથી)
	(1) ઉપન્ન સન્નાણ (2) સિદ્ધાંણમાણંદ આદિ ૯ ચૈત્યવંદન રૂપે લેવા
	(10) જો ધૂરિ સિરી અરિહંત મૂલ

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૩]

ક્રમ	દીક્ષાના ત્રીજા વર્ષે શું ભણાશે ?
	<u>(C) સ્તવન</u>
	*અરિહંત આદિ નવપદના નવ સ્તવન (નવપદજીની પૂજાની ઢાળો)
	(1) ત્રીજે ભવ વરસ્થાનક તપ કરી (2) સમય પાસે સંતર અણકરસી
	આદિ ૯ ઢાળો... (બધામાં ૫ - ૫ ગાથા)
	(10) સિદ્ધચક્રવર સેવા કીજે, નરભવ લાહો લીજે રે- પદ્મવિજયજી કૃત
	* સામાન્ય જિન- આજ મારા પ્રભુજી સામું જુઓને- જ્ઞાનવિમલ સૂરિ
	<u>(D) થોયના જોડા</u>
	(1) અરિહંત નમો, વળી સિદ્ધ નમો
	(2) પહેલે પદ જપીએ અરિહંત, બીજે સિદ્ધ
	(3) વીર જિનેશ્વર ભુવન દિનેસર
	(4) ત્રિગડે બેઠા ત્રિભુવન નાયક
	(૫) વીર જિનેસર અતિ અલવેસર, ગૌતમ ગુણે
	(૬) પુંડરિક ગણધર પાય પ્રણમીજે (ચાર વાર બોલાય)
	<u>(E) સજ્જાત</u>
	(1) સરસ્વતી માતા મયા કરો - (હેમવિમલજી કૃત-શ્રીપાળ મયણાની)
	(2) શ્રી નવકાર જપો મન રંગે -પદ્મરાજ ગણિ
	(3) પંચ મહાવ્રત સુધા પાળે - વિજયવિમળ કૃત.
	(4) અરણીક મુનિ મુનિવર ચાલ્યા ગોચરી- દાનમુનિ
	(5) કીધાં કર્મ નિકંદવા -ઉદયરત્ન કૃત

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૩]

ક્રમ	દીક્ષાના ત્રીજા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(F) સ્તોત્ર આદિ
	વીતરાગ સ્તોત્ર પ્રકાશ ૬ થી ૧૨
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) જ્ઞાનપંચમી દેવવંદન -કંઠસ્થ કરવા (દેવવંદન માળામાંથી)
	(2) મુહુપત્તિના ૫૦ બોલના અર્થ વિસ્તારથી સમજવા
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(સાધુ સાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ -આ.શ્રી હેમસાગરસૂરિ મ.
	(3) ઓઘ નિર્યુક્તિ - વાંચવી અને સમજવી
	સંદર્ભ સાહિત્ય- મૂળ અને અનુવાદ બંને. મુનિ દીપરત્નસાગર
	(4) આનંદધનજી ચોવીસી સ્તવન ૫ થી ૮
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	* સાધુ - સાધ્વી કાળધર્મ વિધિ
	* પ્રતિક્રમણમાં અવગ્રહમાં પ્રવેશ અને નિર્ગમ ક્યારે ક્યારે તેની વિધિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(૧)સાધુસાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ- આશ્રી હેમસાગરસૂરિ
	(૨) શ્રમણ ક્રિયાસૂત્ર સાર્થ, (૩) સ્વાધ્યાય સાગર
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-૩ અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૪]

ક્રમ	દીક્ષાના ચોથા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	તત્ત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર (સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્વાધ્યાયના પુસ્તકમાંથી)
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	કર્મગ્રંથ - ૧ થી ૬ ના સામાન્ય અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-‘કર્મગ્રંથના પુસ્તકો’ જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	બાર ભાવના રૂપ પ્રભુ સ્તુતિ-૧૨
	સંદર્ભ સાહિત્ય- વિતરાગ સ્તુતિ સંયય- મુનિ દીપરત્ન સાગર
	(B) ચૈત્યવંદન
	પદ્મવિજયજી કૃત ચોમાસી દેવવંદનના ચોવીસ જિનના ૨૪ ચૈત્યવંદન
	(C) સ્તવન
	પદ્મવિજયજી કૃત ચોમાસી દેવવંદનમાંથી (૧) આદિનાથ (૨)શાંતિનાથ
	(૩) નેમિનાથ (૪) પાર્શ્વનાથ (૫) મહાવીરસ્વામીના સ્તવન -૫
	તથા (૬)સામાન્ય જિન - પ્રભુ તેરો મોહન હે - જ્ઞાનવિમલ
	(D) થોયના જોડા
	પદ્મવિજયજી કૃત ચોમાસી દેવવંદનમાંથી (૧) આદિનાથ (૨)શાંતિનાથ
	(૩) નેમિનાથ (૪) પાર્શ્વનાથ (૫) મહાવીરસ્વામીના થોયના જોડા

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૪]

ક્રમ	દીક્ષાના ચોથા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(E) સજ્જાય
	(1) દિવાળી રઢિયાળી રે પર્વ સોહામણું - પદ્મવિજયજી
	(2) વણઝારો ધુતારો કામણગારો - આનંદઘનજી
	(3) સરસતિ સામીની કરો સુપસાય -કાંતિવિજયજી (સુંદરીની સજ્જાય)
	(F) સ્તોત્ર આદિ
	-વીતરાગ સ્તોત્ર પ્રકાશ ૧૩ થી ૨૦
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) પદ્મવિજયજી કૃત ચોમાસી દેવવંદન - કંઠસ્થ કરવા
	(2) બાર ભાવનાની સ્તુતિના આધારે બાર ભાવનાનું અર્થ ચિંતવન -સંદર્ભ સાહિત્ય- વિતરાગ સ્તુતિ સંચય- મુનિ દીપરત્ન સાગર
	(3) પં. શિવલાલની સંસ્કૃતબુક-૧ શીખવી અને તેના ...સિદ્ધહેમના સૂત્રો કંઠસ્થ કરવા
	સંદર્ભ સાહિત્ય- પંડિત શિવલાલ કૃત (૧) બુક અને (૨) સૂત્રોનું પુસ્તક
	(4) આનંદઘનજી ચોવીસી સ્તવન ૯ થી ૧૨
	(5) અષ્ટાક્ષિકા વ્યાખ્યાનની તૈયારી - સંદર્ભ સાહિત્ય- લક્ષ્મીસૂરિજી કૃત અષ્ટાક્ષિકા વ્યાખ્યાન, ઉપદેશ પ્રાસાદ
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ-</u>
	* શ્રમણક્રિયા જેવી કે પ્રતિક્રમણ, કાયોત્સર્ગ, ચૈત્યવંદન, સૂત્રો બોલવા,

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૪]

ક્રમ	દીક્ષાના ચોથા વર્ષે શું ભણાશે ?
	પગામ સજ્જાય, ગૌયરી આલોવવી વગેરે ક્રિયાઓની મુદ્રાઓ તથા
	શરીર-સ્થિતિની પ્રેક્ટીકલ વિધિ
	* સૂત્રોના સંપદાપૂર્વક ઉચ્ચારણની વિધિ
	(આ વિધિ ગુરુગમથી શીખવી)
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-4 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૫]	
ક્રમ	દીક્ષાના પાંચમાં વર્ષે શું ભણશો ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	દસવૈકાલિક સૂત્ર - અધ્યયન ૧ થી ૬
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	તત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર - સામાન્ય અર્થ
	-સંદર્ભ સાહિત્ય-
	(૧) તત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર અભિનવ ટીકા -મુનિ દીપરત્નસાગર
	(૨) તત્વાર્થાધિગમ સૂત્રના આગમ આધારસ્થાનો -મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	(1) સિક્કાયલજી (2) તળેટી (3) રાયણ પગલાં (4) પુંડરિકસ્વામી
	(5) ઘેટી પગલાં -દરેકની પ્રથમ ત્રણ-ત્રણ સ્તુતિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- વિતરાગસ્તુતિસંયય-(પૃ.૧૩૬-૧૪૦)મુનિ દીપરત્નસાગર
	(B) ચૈત્યવંદન
	(1)તળેટી-તારક તીર્થ તળેટીએ (2)શાંતિનાથ- શત્રુંજય ગિરિ ફરસતા
	(3) રાયણપગલાં- આદિ જિનેસર રાયના
	(4) પુંડરિકસ્વામી- આદીશ્વર જિનરાયનો ગણધર
	(5) આદિનાથ- સિક્કાયલનો સાહિબો (6) ઘેટીપગલા- સર્વ તીર્થ શિરો
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (1) શત્રુંજય ભક્તિ, (2) સિક્કાયલનો સાથી

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૫]

ક્રમ	દીક્ષાના પાંચમાં વર્ષે શું ભણાશે ?
	<u>(C) સ્તવન</u>
	(1) સિદ્ધાચલજી- પ્રભુજી જાઉં પાલીતાણા
	(2) તળેટી- ત્રિભુવન તારક તીર્થ તલાટી
	(3) રાયણપગલાં- નીલુડી રાયણ તરુ તળે
	(4) પુંડરિક સ્વામી - એક દિન પુંડરિક ગણધરું રે લાલ
	(5) આદિનાથ - શેત્રુંજી ગઢના વાસી રે
	(6) શાંતિનાથ - મારો મુજરો લ્યો ને રાજ
	(7) સામાન્ય જિન - તું પ્રભુ મેરા મૈં પ્રભુ તેરા- રૂપવિજયજી
	<u>(D) થોયના જોડા</u>
	(1) સિદ્ધાચલજી- સવિ મળી કરી આવો જ્ઞાનવિમલસૂરિ
	(2) ગિરનાર/નેમિનાથ- યાદવકુળ મંડન- દેવચંદ્રજી
	(3) પાર્શ્વનાથ- ભીલડીપુર મંડણ - સૌભાગ્યવિજયજી
	(4) સિદ્ધચક્ર- અંગ દેશ ચંપાપુરી વાસી- ઉદયરત્ન
	<u>(E) સજ્જાચ</u>
	(1) ધન્ના-શાલિ ની- અજીયા જોરાવર કર્મ જે
	(2) સુખ દુઃખ સરજીયા પામીએ રે
	(3) યોથા મહાવ્રતની- સરસ્વતી કેરા ચરણ- કાંતિવિજય
	<u>(F) સ્તોત્ર આદિ</u>
	(1) ગૌતમાષ્ટકમ્ - શ્રી ઇન્દ્રભૂતિં, વસુભૂતિપુત્રં (2)સરસ્વતી સ્તોત્ર

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૫]	
ક્રમ	દીક્ષાના પાંચમાં વર્ષે શું ભણાશે ?
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(૧) પં શિવલાલની સંસ્કૃત બીજી બુક શીખવી અને તેના ...સિદ્ધહેમના સૂત્રો કંઠસ્થ કરવા
	સંદર્ભ સાહિત્ય- પંડિત શિવલાલ કૃત (૧) બુક અને (૨) સૂત્રોનું પુસ્તક
	(૨) યતિદિનચર્યા - માત્ર વાંચવી અને સમજવી
	(૩) આનંદઘનજી ચોવીસી સ્તવન ૧૩ થી ૧૬
	(૪) કલ્પસૂત્ર વ્યાખ્યાનની તૈયારી
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(૧) લોચ કરાવતાં પહેલા અને કરાવ્યા પછીની વિધિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (૧) સાધુ સાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ
	(૨) વિધિ સંગ્રહ- મહાભદ્રસાગરજી
	(૨) નવકારવાળી અભિમંત્રિત કરવાની વિધિ
	(૩) વાસક્ષેપ અભિમંત્રિત કરવાની વિધિ
	(૪) સ્થાપનાજી અભિમંત્રિત કરવાની વિધિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (૨-૩-૪ માટે) કૈલાશ-પદ્મ સ્વાધ્યાય
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-૫ અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૬]

ક્રમ	દીક્ષાના છઠ્ઠા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	દસવૈકાલિક સૂત્ર - અધ્યયન ૭ થી ૧૦, ચૂલિકા ૧ અને ૨
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	દસવૈકાલિક સૂત્ર - અધ્યયન ૧ થી ૬ સામાન્ય અર્થ અને સમજ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- દસવૈકાલિકસૂત્ર ગુજરાતીઅનુવાદ -મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	વર્ધમાન દ્વાત્રિંશીકા - ગાથા ૧ થી ૧૬ -સિદ્ધસેનદિવાકરસૂરિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(1) વિતરાગ સ્તુતિ સંચય, (2) સ્વાધ્યાય સંદોહ
	(B) ચૈત્યવંદન
	(1) પોષદસમી- પોષ વદી દસમી દિને
	(2) ચૈત્ર વદી આઠમ- ચૈત્ર વદી આઠમ તણો, દિન અતિ મનોહાર
	(3) ચૈત્રી તેરસ- ચૈત્રી તેરસને દિન જનમ્યા શ્રી મહાવીર
	(4) અખાત્રીજ - છઠ્ઠ તપ કરી વ્રત લીચે
	(5) પૂનમ - અમાસનું - અમાવાસ કાર્તિકની મધરાતે
	(C) સ્તવન
	(1) વીરપ્રભુનું ૨૭ ભવનું સ્તવન -શ્રી શુભવિજય સુગુરુ નમી ૫ ઢાળ
	(2) સામાન્ય જિન - વિનતડી મનમોહન મારી - ધર્મરત્ન

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૬]	
ક્રમ	દીક્ષાના છઠ્ઠા વર્ષે શું ભણશો ?
	(D) થોયના જોડા
	(1) અખાત્રીજ - શ્રી આદિ જિનેશ્વર વરસી તપ વ્રતધાર
	(2) શ્રાવણ સુદ પાંચમ- શ્રાવણ સુદી દિન પંચમીએ
	(3) પોષદશમ - પોષ દશમ દિન પાસ જીનેસર
	(4) દિવાળી- ગાંધારે મહાવીર જિણંદા
	(5) ચૈત્રી તેરસ- વીર જગતપતી જન્મ જ થાવે
	(E) સજ્જાય
	- અમૃતવેલની સજ્જાય -ચેતન જ્ઞાન અજુવાળીએ-સાર્થ
	(F) સ્તોત્ર આદિ
	- વૈરાગ્ય શતક- ગાથા ૧ થી ૫૦ અર્થ સાથે
	સંદર્ભ સાહિત્ય- વિરાગના દર્પણમાં- આ૦ - હેમચંદ્રસાગરજી
૪	વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ
	(1) પં શિવલાલની સંસ્કૃત ત્રીજી બુક શીખવી અને તેના
	... સિદ્ધહેમના સૂત્રો કંઠસ્થ કરવા
	સંદર્ભ સાહિત્ય- પંડિત શિવલાલ કૃત (૧) બુક અને (૨) સૂત્રોનું પુસ્તક
	(2) ધર્મબિંદુ ગ્રંથ ભાષાંતરનું વાંચન અને વ્યાખ્યાન તૈયારી
	સંદર્ભ સાહિત્ય- ધર્મબિંદુ ગ્રંથ- હરિભદ્રસૂરિજી + અનુવાદ પુસ્તક
	(3) આનંદઘનજી ચોવીસી સ્તવન ૧૭ થી ૨૦

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૬]	
ક્રમ	દીક્ષાના છઠ્ઠા વર્ષે શું ભણશો ?
	(4) બારસાસૂત્ર તૈયાર કરવું
	(5) અસ્વાધ્યાય,સૂતક અને ગ્રહણ વિશેની સમજ મેળવવી
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(૧)સાધુસાધ્વી ક્રિયા સૂત્રો સાર્થ- આશ્રી હેમસાગરસૂરિ
	(૨) સ્વાધ્યાય સાગર, (૪) સ્વાધ્યાયનું કોઈપણ પુસ્તક
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) ચોમાસામાં અન્ય સ્થળે મુહપત્તિ પડિલેહણ વિધિ
	(2) ચોમાસુ પરિવર્તન વિધિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- વિધિ સંગ્રહ-મહાભદ્ર સાગરજી
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-6 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૭]	
ક્રમ	દીક્ષાના સાતમા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	લઘુક્ષેત્ર સમાસ અર્થ સહિત
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (૧) જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા
	(૨) મુક્તિ કમળ જૈન મોહનમાલા
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	દસવૈકાલિક સૂત્ર -અધ્યયન ૭ થી ૧૦, યૂલિકા ૧ અને ૨ ના
	સામાન્ય અર્થ અને સમજ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- દસવૈકાલિકસૂત્ર ગુજરાતીઅનુવાદ -મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	વર્ધમાન દ્વાત્રિંશીકા - ગાથા ૧૭ થી ૩૨ -સિદ્ધસેનદિવાકરસૂરિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (૧) વિતરાગ સ્તુતિ સંચય, (૨) સ્વાધ્યાય સંદોહ
	(B) ચૈત્યવંદન
	(૧) રોહિણી તપ - રોહિણી તપ આરાધીએ - માનવિજયજી
	(૨) વર્ધમાન તપ - વર્ધમાન જિન ઉપદિશે - ધર્મરત્નજી
	(૩) વીસ સ્થાનક - પહેલે પદ અરિહંત - પદ્મવિજયજી
	(૪) વરસી તપ - ક્લિષ્ટ કર્મ ખપાવવા - ધર્મરત્નજી
	(૫) ગણધર સ્થાપના દિવસ - વૈશાખ સુદ ૧૧ સયલ ગણધર સયલ
	સંદર્ભ:- ગણધર ચૈત્યવંદન - કર્તા- જ્ઞાનવિમલસૂરિ

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૭]	
ક્રમ	દીક્ષાના સાતમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(C) સ્તવન
	(1) મહાવીર સ્વામી પંચ કલ્યાણક સ્તવન
	...શાશન નાયક શિવકરણ, વંદુ વીર જિણંદ - ૩ ઢાળ
	(૨) સામાન્ય જિન - જિણંદા પ્યારા મુણિંદા પ્યારા
	(D) થોયના જોડા
	(1)રોહિણી તપ - માસ માસ રોહિણી તપ કીજે -લાભવિજયજી
	(2) વીસ સ્થાનક -વીસ સ્થાનક તપ વિશ્વમાં મોટો-સૌભાગ્યલક્ષ્મી
	(3) પાર્શ્વનાથ- સકલ સુરાસુર સેવે - ઋષભદાસ
	(4) રાત્રિભોજનની -શાસન નાયક વિરજી એ- જીવવિજય
	(E) સજ્જાય
	(1) મુહપત્તિ ૫૦ બોલની સજ્જાય ...સિરી જંબુ રે -વીરવિજયજી
	(2) મનાજી તું તો જિન ચરણે ચિત્તલાય- આનંદધનજી
	(3) દાન.શીલ.તપ.ભાવની સજ્જાય શ્રી મહાવીરે ભાખીયા-ઉદયરત્ન
	(F) સ્તોત્ર આદિ
	- વૈરાગ્ય શતક- ગાથા ૫૧ થીસંપૂર્ણ- અર્થ સાથે
	સંદર્ભ સાહિત્ય- વિરાગના દર્પણમાં- આઠ - હેમચંદ્રસાગરજી
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) આનંદધનજી ચોવીસી સ્તવન ૨૧ થી ૨૪

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ [કક્ષા -૭]	
ક્રમ	દીક્ષાના સાતમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(2) મૌન એકાદશી દેવવંદન - કંઠસ્થ કરવા
	(3) બાર પર્વ કથા વ્યાખ્યાન (તૈયારી) પૂ.સાગરાનંદ સૂરિજી મ.સા.
	(4) આનંદઘનજી ચોવીસીના અર્થ વાંચવા અને સમજવા
	(5) સિદ્ધહેમં અધ્યાય -૧ થી ૪ માત્ર સૂત્ર કંઠસ્થ કરવા
	(6) શ્રાદ્ધવિધિ ગ્રંથ - વાંચવો અને સમજવો
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	*યોગ વિધિ
	(1) પાટલી (2) સજ્જાચ (3) સંઘદ્વે લેવો
	(4) નોતરાં દેવા (5) કાલગ્રહણ (6) દાંડીધર
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (1)બૃહદ્ યોગવિધિ- આ. દેવેન્દ્રસાગર સૂરિજી મ.સા.
	(2) પ્રવ્રજ્યા યોગાદિ વિધિ- મુનિ શ્રી દીપરત્નસાગરજી
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-7 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા -૮	
ક્રમ	દીક્ષાના આઠમા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) બૃહત્ સંગ્રહણી (2) પંચસૂત્ર-સંપૂર્ણ
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) બૃહત્ સંગ્રહણીના અર્થ- યશોવિજયજી (યશોદેવસૂરિજી મ.સા.)
	(2) પંચસૂત્રના અર્થ-
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	<u>(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ</u>
	રત્નાકરપચ્ચીસી - ગાથા 1 થી 8
	<u>(B) ચૈત્યવંદન</u>
	(1) શ્રી સિદ્ધાયલ તીર્થનાયક - કીર્તિમાણેક મુનિ
	(2) શાશ્વતા જિનનું - ઋષભ ચંદ્રાનન વારિષેણ -- રૂપવિજયજી
	(3) ચ્યવન કલ્યાણકનું - દેવ તણું વિમાન છોડી
	(4) જન્મ કલ્યાણકનું - જિન જન્મ થાવે, સુખ પાવે
	સંદર્ભ સાહિત્ય-(૩,૪ માટે) ચૈત્યવંદન માળા - મુનિ દીપરત્નસાગર
	<u>(C) સ્તવન</u>
	(1) વરસીતપનું - શ્રી રિખવ વરસોપવાસી -ઉદય ઉવજ્ઞાય
	(2) સામાન્ય જિન - પ્રગટ્યો પૂરણ રાગ - જશવિજયજી
	(3) નેમિનાથ - શ્રી નેમિ જિનેશ્વર વંદો રે - ન્યાયસાગર

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૮	
ક્રમ	દીક્ષાના આઠમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(D) થોયના જોડા
	(1) એકમ - એક મિથ્યાત્વ કષાય - નયવિમલ
	(2) બીજ - જંબુ દ્વીપે અહોનિશિ દ્વીપે - નયવિમલ
	(3) ત્રીજ - નિસીહી ત્રણ પ્રદક્ષિણા ત્રણ - ક્ષમાવિજયજી
	(4) ચોથ - સર્વાર્થ સિદ્ધથી એ - નયવિમલ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્તુતિ તરંગિણી ભાગ-૧
	(E) સજ્જાય
	(1) કો નવિ શરણું, કો નવિ શરણું (2) સગું તારું કોણ સાચું રે
	(3) ઊંચા તે મંદિર માળિયા (4) શમ.દમ ગુણના આગરૂ.જી મેતારજ
	(F) સ્તોત્ર આદિ
	ધ્યાન શતક - ગાથા - 1 થી 25 અર્થ સાથે સમજવું
	સંદર્ભ સાહિત્ય- આવશ્યક સૂત્ર સટીક અનુવાદ(૩૩) -મુનિ દીપરત્નસાગર
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) સિદ્ધહેમં અધ્યાય - 5 થી 7 - માત્ર સૂત્ર કંઠસ્થ કરવા
	(2) સિદ્ધહેમં અધ્યાય 1 થી 4ના વૃત્યર્થ
	(3) પદ્માવતી સંથારો - રાગ અને અર્થ તૈયાર કરવા
	(4) ઉપદેશમાલા ગ્રંથ - વાંચવો અને સમજવો
	(5) અષ્ટક પ્રકરણ - વાંચવું અને સમજવું

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા -૮	
ક્રમ	દીક્ષાના આઠમા વર્ષે શું ભણશો ?
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	સાધુ - સાધ્વી, શ્રાવક- શ્રાવિકા અંતિમ આરાધના વિધિ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (૧)સમાધિ મરણ -મુનિ દીપરત્નસાગર
	(૨) અંતિમ આરાધના વિધિ - મુનિ દીપરત્નસાગર
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-૮ અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ કક્ષા -૯

ક્રમ	દીક્ષાના નવમા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	બૃહત્ ક્ષેત્ર સમાસ (સંદર્ભ-સ્વાધ્યાયના કોઈ પુસ્તકમાંથી)
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	બૃહત્ ક્ષેત્ર સમાસના અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- બૃહત્ ક્ષેત્ર સમાસ ભાગ-૧,૨ નિત્યાનંદવિજયજી મ.સા.
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	<u>(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ</u>
	રત્નાકર પચ્ચીસી - ગાથા ૯ થી ૧૬
	<u>(B) ચૈત્યવંદન</u> સંદર્ભ- ચૈત્યવંદન માળા - મુનિ દીપરત્નસાગર
	(૧) અરિહંત દેવા, ચરણ સેવા - જ્ઞાનવિમલસૂરિ
	(૨) પ્રભુ પાસજી, તાહરું નામ મીઠું, તિહું લોકમાં -આનંદવર્ધન
	(૩) દીક્ષા કલ્યાણકનું - જિનરાજ દીક્ષા કાળ થાતાં
	(૪) કેવળજ્ઞાન કલ્યાણકનું - ઉપસર્ગને પરિષદ થાતાં
	(૫) નિર્વાણ કલ્યાણક - સમવસરણમાં બેસી જિનવર
	<u>(C) સ્તવન</u>
	(૧) પોષ દશમી - ચિત્ત સમરી શારદમાય - દીપવિજય
	(૨) સીમંધર સ્વામી -શ્રી સીમંધર સાહિબા, હું કેમ આવું- રામવિજયજી
	(૩) સામાન્ય જિન - પરમાનંદ વિલાસી જિનેશ્વર -ખીમાવિજયજી

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા -૯	
ક્રમ	દીક્ષાના નવમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	<u>(D) થોયના જોડા</u>
	(1) પાંચમ - ધર્મ જિણંદ પરમપદ પાયા - નયવિમલ
	(2) છઠ્ઠ - શ્રી નેમિ જિનેસર લઈ દીક્ષા - નયવિમલ
	(3) સાતમ - ચંદ્રપ્રભુ જિન જ્ઞાન પામ્યા - નયવિમલ
	(4) આઠમ - વીર જિનેશ્વર કહે ભવિ - પ્રેમવિબુધ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્તુતિ તરંગિણી ભાગ-૧
	<u>(E) સજ્જાય</u>
	(1) આપ સ્વભાવમાં રે અવધુ સદા - જીવવિજયજી
	(2) આપે આપ સદા સમજાવે - જ્ઞાનવિમલ
	(3) તન ધન જોબન કારમું - ધર્મરત્ન
	(4) ઈલાચી પુત્ર - નાચે ઈલાચી પુત્ર જાણીએ -લબ્ધિવિજયજી
	<u>(F) સ્તોત્ર આદિ</u>
	ધ્યાન શતક - ગાથા - 26 થી 50 અર્થ સાથે સમજવું
	સંદર્ભ સાહિત્ય- આવશ્યક સૂત્ર સટીક અનુવાદ(૩૩) -મુનિ દીપરત્નસાગર
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) પ્રાકૃત વિજ્ઞાન પાઠમાલા- આ. કસ્તુર સૂરિજી
	(2) સિદ્ધહેમં અધ્યાય - 5 થી 7ના વૃત્તર્થ
	(3) ધર્મસંગ્રહ ગ્રંથ -(માનવિજયજી) વાંચવો અને સમજવો

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા -૯	
ક્રમ	દીક્ષાના નવમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(4) ષોડશક પ્રકરણ-સાર્થ (આ.હરિભદ્રસુરીજી) વાંચવું અને સમજવું
પ	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	કલ્યાણક આરાધના વિધિ +(24 તીર્થકરોના 120 કલ્યાણક કંઠસ્થ કરવા)
	સંદર્ભ સાહિત્ય- (1) તપાવલી, (2) પંચાંગ પુસ્તિકા
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-9 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા -૧૦	
ક્રમ	દીક્ષાના દસમા વર્ષે શું ભણશો ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર અધ્યયન ૧ થી ૧૮ (મૂળસૂત્ર કંઠસ્થ કરવા)
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર અધ્યયન ૧ થી ૧૮ના અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર ગુજરાતી અનુવાદ -મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	રત્નાકર પચ્ચીસી - ગાથા ૧૭ થી સંપૂર્ણ
	(B) ચૈત્યવંદન
	વીસ વિહરમાન જિન -૧ થી ૫ જિનના ચૈત્યવંદન -જ્ઞાનવિમલસૂરિ
	સંદર્ભસાહિત્ય- ચૈત્યવંદન માળા - મુનિ દીપરત્નસાગર
	(C) સ્તવન
	(૧) સીમંધરસ્વામી - સ્વસ્તી શ્રી મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં -હરખવિજયજી
	(૨) પાર્શ્વનાથ - હે પાર્શ્વ જિન સ્વામી, વિનતી - હીરવિજયજી
	(૩) સામાન્ય જિન - શ્રી જિનવરને વંદના એ - જ્ઞાનવિમલસૂરિ
	(D) થોયના જોડા સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્તુતિ તરંગિણી ભાગ-૧
	(૧) નોમ - સુવ્રત સુવિધિ સુમતિ - નયવિમલ

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા -૧૦	
ક્રમ	દીક્ષાના દસમા વર્ષે શું ભણશો ?
	(2) દશમ - અરનેમિ જિણંદા - નયવિમલ
	(3) અગિયારસ -ગોયમ બોલે ગ્રંથ સંભારી- લાલવિજયજી
	(4) બારસ - જે દ્વાદશીને દિને જ્ઞાન પામ્યા
	(E) સજ્જાય
	(1) હો સુણ આતમા મત પડ - રૂપવિજયજી
	(2) આ તન છે રંગ પતંગ - વીરવિજયજી
	(3) કલહ તે બારમું પાપસ્થાન - જશવિજયજી
	(4) નામ ઈલાપુત્ર જાણીએ - લબ્ધિવિજયજી
	(F) સ્તોત્ર આદિ
	ધ્યાન શતક - ગાથા - 51 થી 75 અર્થ સાથે સમજવું
	સંદર્ભ સાહિત્ય- આવશ્યક સૂત્ર સટીક અનુવાદ(૩૩) -મુનિ દીપરત્નસાગર
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) સિદ્ધહેમં અધ્યાય 8 - મૂળ સૂત્ર અને વૃત્યર્થ
	(2) પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન - રાગ અને અર્થ તૈયાર કરવા
	(3) 45 આગમ સંક્ષિપ્ત પરિચય સંદર્ભ- મુનિ દીપરત્નસાગર
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) અંતિમ આરાધના વિધિ દસ અધિકાર વિવરણ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- સમાધિમરણ

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા -૧૦	
ક્રમ	દીક્ષાના દસમા વર્ષે શું ભણશો ?
	(2) યોગશાસ્ત્ર ગ્રંથ-સાર્થ વાંચવો અને સમજવો
	(3) જ્ઞાનસાર- સાર્થ વાંચવું અને સમજવું
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-10 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૧

ક્રમ	દીક્ષાના અગિયારમા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર અધ્યયન 19 થી 29 (મૂળસૂત્ર કંઠસ્થ કરવા)
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર અધ્યયન 19 થી 29ના અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર ગુજરાતી અનુવાદ-મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	મૈત્રીભાવનું પવિત્ર ઝરણું
	(B) ચૈત્યવંદન
	વીસ વિહરમાન જિન-6 થી 10 જિનના ચૈત્યવંદન-જ્ઞાનવિમલસૂરિ
	સંદર્ભસાહિત્ય- ચૈત્યવંદન માળા - મુનિ દીપરત્નસાગર
	(C) સ્તવન
	(1) પંચતીર્થનું - ઓ સાહેબજી, નેહ નજર કરી -ધર્મચંદ્ર
	(2) મહાવીર સ્વામી - વીરજી સુણો એક વિનતી મોરી -જ્ઞાનવિમલ
	(3) સામાન્ય જિન - જબ જિનરાજ કૃપા હોવે -જ્ઞાનવિમલ
	(D) થોયના જોડા સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્તુતિ તરંગિણી ભાગ-૧
	(1) તેરસ - પદમ જિનેસર શિવપદ પામ્યા - નયવિમલ

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૧

ક્રમ	દીક્ષાના અગિયારમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(2) ચૌદસ - ચૌદ સુપન સૂચિત હરિ પૂજિત - નયવિમલ
	(3) પૂનમ - જિન સંભવ લીએ સંજમ - નયવિમલ
	(4) અમાવસ્યા - અમાવસ્યા તો થઈ ઉજળી - નયવિમલ
	(E) સજ્જાય
	(1) મનુષ્ય ભવનું ટાણું રે કાલે - હીરવિજયજી
	(2) ક્યા તન માંજતા રે - આનંદધનજી
	(3) જોબનીયાની મોજો ફોજો જાય - ઉદયરત્ન
	(4) શાલિભદ્ર - ચૌદસે બાવન ગણપતિ - દીપવિજયજી
	(F) સ્તોત્ર આદિ
	ધ્યાન શતક - ગાથા 76 થી સંપૂર્ણ - અર્થ સાથે સમજવું
	સંદર્ભ સાહિત્ય- આવશ્યક સૂત્ર સટીક અનુવાદ(૩૩) -મુનિ દીપરત્નસાગર
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) પાઈય વિન્નાણ કહા -અભ્યાસ કરવો આ. કસ્તુરસૂરિજી મ.સા.
	સંદર્ભ સાહિત્ય- આ. કસ્તુરસૂરિજી મ.સા રચિત પુસ્તક
	(2) સકલાડહંતો -વ્યાકરણ-સહિત અભ્યાસ ત્રિશષ્ટિ-શલાકા-પુરુષ
	સંદર્ભ સાહિત્ય- ત્રિશષ્ટિ-શલાકા-પુરુષ ચરિત્ર
	(3) પ્રવચન સારોદ્ધાર ગ્રંથ- સાર્થ -વાંચવો અને સમજવો
	(4) પંચાશક ગ્રંથ- સાર્થ વાંચવો અને સમજવો

‘સાગર’ શ્રમણ-શ્રમણી સ્વાધ્યાય તપ	
અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૧	
ક્રમ	દીક્ષાના અગિયારમા વર્ષે શું ભણશો ?
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	શ્રી સિક્કાયલજી પદ્મ જુહાર વિધિ -
	(તળેટી આદિ પાંચ ચૈત્યવંદન + 21 ખમાસમણ + કાઉસ્સગ્ગ આદિ)
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-11 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૨

ક્રમ	દીક્ષાના બારમા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર અધ્યયન ૩૦ થી ૩૬ (મૂળસૂત્ર કંઠસ્થ કરવા)
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર અધ્યયન ૩૦ થી ૩૬ના અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર ગુજરાતી અનુવાદ-મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	મારી છેલ્લી ઘડીએ પ્રભુજી
	(B) ચૈત્યવંદન સંદર્ભસાહિત્ય- ચૈત્યવંદન માળા - મુનિ દીપરત્નસાગર
	વીસ વિહરમાન જિન-૧૧ થી ૧૫ જિનના ચૈત્યવંદન - જ્ઞાનવિમલસૂરિ
	(C) સ્તવન
	(૧)મહાવીર સ્વામી -ચઉમાસી પારણું આવે -વીરવિજયજી
	(૨) પાર્શ્વનાથ - નિત્ય સમરું સાહિબ સયણા -વીરવિજયજી
	(૩) સામાન્ય જિન - જિનપતિ ભવતરૂ ભંગ સમીર -પદ્મવિજયજી
	(D) થોયના જોડા સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્તુતિ તરંગિણી ભાગ-૧
	(૧) ચૈત્રી પૂનમ - જિહાં ઓગણોતેર કોડાકોડી- નયવિમલ
	(૨) પંચવરણ કળશે કરી જિનનો - નયવિમલ

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૨

ક્રમ	દીક્ષાના બારમા વર્ષે શું ભણશો ?
	(૩) પહેલું મિથ્યાત્વ, સાસ્વાદન બીજું -મેઘવિજયજી
	(E) સજ્જાય
	(૧) વિમલ કુલ કમલના હંસ તું જીવડા સકલમુનિ
	(૨) મુંઝ મા મુંઝ મા મોહમાં મુંઝ મા (૩) પાંચમી ભાવના ભાવીએ રે
	(૪) સ્થૂલભદ્રજી - વેશ જોઈ સ્વામી આપનો
	(F) સ્તોત્ર આદિ સંદર્ભ સાહિત્ય- શતક સંદોહ (સાર્થ)
	યોગશતક (ગાથા) - ૧ થી ૨૫ - અર્થ સાથે સમજવું
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(૧) સમકિતના ૬૭ બોલની સજ્જાય -(અર્થ સહિત) યશોવિજયજી
	(૨) ૧૨૫ ગાથાનું સ્તવન -(અર્થ સહિત)- યશોવિજયજી કૃત
	(૩) ધર્મરત્ન પ્રકરણ ગ્રંથ(સાર્થ)- - વાંચવો અને સમજવો
	(૪) પંચવસ્તુક ગ્રંથ-હરિભદ્રસૂરિજી (સાર્થ) - વાંચવો અને સમજવો
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	નવપદજી આરાધન વિધિ- (સંદર્ભ-વિધિ સંગ્રહ- મહાભદ્રસાગરજી)
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-૧૨ અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૩

ક્રમ	દીક્ષાના તેરમા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	આચારાંગ સૂત્ર - શ્રુતસ્કંધ - ૧ (મૂળસૂત્ર કંઠસ્થ કરવા)
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	આચારાંગ સૂત્ર - શ્રુતસ્કંધ - ૧ ના અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-આચારાંગસૂત્ર ગુજરાતી અનુવાદ-મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	આટલું તો આપજે, ભગવન્ મને
	(B) ચૈત્યવંદન સંદર્ભસાહિત્ય- ચૈત્યવંદન માળા - મુનિ દીપરત્નસાગર
	વીસ વિહરમાન જિન - ૧૧ થી ૧૫ જિનના ચૈત્યવંદન - જ્ઞાનવિમલસૂરિ
	(C) સ્તવન
	(૧) અજિતનાથ - પ્રીતલડી બંધાણી રે
	(૨) પાર્શ્વનાથ - શ્રી ચિંતામણી પાસજી - જશવિજયજી
	(૩) સામાન્ય જિન - મન મોહું પ્રભુ ગુણગાનમાં - રામવિજયજી
	(D) થોયના જોડા સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્તુતિ તરંગિણી ભાગ-૧
	(૧) ગણધર - એકાદશ પ્રભાસ - નયવિમલ
	(૨) ષડ અતિશય કહું વરસીદાન - દીપવિજય

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૩

ક્રમ	દીક્ષાના તેરમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(E) સજ્જાય
	(1) યા મેવાસ મેં બે મરદો - ઉદયરત્ન
	(2) યતુર તુ યાખ મુજ હિત સુખ - ઉદયરત્ન
	(3) શાંત સુધારસ કુંડમાં - સકલમુનિ
	(4) કૃષ્ણ વાસુદેવ - નગરી દ્વારિકામાં નેમિ જિનેસર
	(F) સ્તોત્ર આદિ સંદર્ભ સાહિત્ય- શતક સંદોહ (સાર્થ)
	યોગશતક (ગાથા) - 26 થી 50 - અર્થ સાથે સમજવું
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) 150 ગાથાનું સ્તવન - અર્થ સાથે -યશોવિજયજી કૃત
	(2) આઠ દ્રષ્ટિની સજ્જાય - અર્થ સાથે - સુજસવિજયજી
	(3) જૈન તર્કભાષા - માત્ર અભ્યાસ
	(4) પ્રશમરતિ ગ્રંથ - અર્થ સાથે સમજવો
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u> સંદર્ભ- વિધિ સંગ્રહ- મહાભદ્રસાગરજી
	વીસ સ્થાનકના નામ અને તેની આરાધના વિધિ
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-13 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૪

ક્રમ	દીક્ષાના ચૌદમા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	આચારાંગસૂત્ર -શ્રુતસ્કંધ-2-અધ્યયન 1 થી 4 (મૂળસૂત્ર કંઠસ્થકરવા)
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	આચારાંગસૂત્ર - શ્રુતસ્કંધ - 2ના અધ્યયન 1 થી 4ના અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-આચારાંગસૂત્ર ગુજરાતી અનુવાદ-મુનિ દીપરત્નસાગર
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	આવી ઉભો છું દ્વારે
	(B) ચૈત્યવંદન સંદર્ભસાહિત્ય- ચૈત્યવંદન માળા - મુનિ દીપરત્નસાગર
	(1) સીમંધર પરમાત્મા, શિવસુખના દાતા- જશ વિજયજી
	(2) જિન દર્શન-પૂજન ફળનું ચૈત્યવંદન -
	-- પ્રણમી શ્રી ગુરુરાજ આજ - વિનયવિજયજી
	(3) પાર્શ્વનાથનું - ગૌડી ગ્રામે સ્તંભને યાડતીથે
	(C) સ્તવન
	(1) શાંતિનાથ - સુણો શાંતિ જિણંદ સોભાગી - ઉદયરત્ન
	(2) વાસુપૂજ્ય સ્વામી - સ્વામી તુમે કાંઈ કામણ કીધું - જશવિજયજી
	(3) સુવિધિનાથ - મૈ કીનો નહી તુમ બીન ઓર શું - જશવિજયજી

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૪

ક્રમ	દીક્ષાના ચૌદમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(D) થોયના જોડા સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્તુતિ તરંગિણી ભાગ-૧
	(1) સહસ્રકૂટ સ્તુતિ - સદગુરુના પ્રણમી પાત્ર -ઋષભસાગર
	(2) નેમિનાથ - સુર અસુર વંદિત, પાત્ર પંકજ
	(E) સજ્જાત્ર
	(1)શી કહું કથની મારી વીર (2)ઢંઢણ ઋષિને વંદના હું વારિ
	(3) હવે સુબાહુ કુમાર એમ વિનવે - સૌભાગ્યવિજયજી
	(4) સનતકુમાર - રહો રહો જીવન રહો - શાંતિકુશલ મુનિ
	(F) સ્તોત્ર આદિ સંદર્ભ સાહિત્ય- શતક સંદોહ (સાર્થ)
	યોગશતક ગાથા - 51 થી 75 - અર્થ સાથે સમજવું
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	(1) 350 ગાથાનું સ્તવન (2) સ્યાદ્વાદ રત્નાકર -માત્ર અભ્યાસ
	(3) શાંત સુધારસ ગ્રંથ - અર્થ સાથે સમજવો
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	સંઘ / તીર્થમાળ આરોપણ વિધિ આ. નયચંદ્રસાગર સૂરિજી
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
કક્ષા-14 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત	

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૫

ક્રમ	દીક્ષાના પંદરમા વર્ષે શું ભણાશે ?
૧	<u>સૂત્ર અભ્યાસ વિભાગ</u>
	આચારાંગસૂત્ર-શ્રુતસ્કંધ-૨ -અધ્યયન ૫ થી ૧૬ (મૂળસૂત્ર કંઠસ્થકરવા)
૨	<u>અર્થ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	આચારાંગસૂત્ર - શ્રુતસ્કંધ- ૨ના અધ્યયન ૫ થી ૧૬ના અર્થ
	સંદર્ભ સાહિત્ય-આચારાંગસૂત્ર ગુજરાતી અનુવાદ-મુનિ
૩	<u>પદ્ય અભ્યાસ વિભાગ</u> (જાતે શોધવું, ન મળે તો અમને જણાવવું)
	(A) પ્રભુ સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ
	અરિહંત દેવ સ્વામી શરણ તોરે- સંદર્ભ- વીતરાગ સ્તુતિ સંચય
	(B) ચૈત્યવંદન
	(૧) સદ્ગુણ દેવલોકે રવિશશી સંદર્ભ- દેવવંદન માળા
	(૨) શાશ્વતા-અશાશ્વતા તીર્થ ચૈત્યવંદન - જગન્નાથને હું નમું હાથ
	(C) સ્તવન
	(૧) સિદ્ધાચલજી -મનના મનોરથ સવિ ફળિયા રે
	(૨) પાર્શ્વનાથ -તાર મુજ તાર મુજ તાર -જશવિજયજી
	(૩)અનંત વીરજ અરિહંત સુણો મુજ - ક્ષમાવિજયજી
	(D) થોયના જોડા સંદર્ભ સાહિત્ય- સ્તુતિ તરંગિણી ભાગ-૧
	(૧) ઉપધાન તપ - વીર જિનેસર ભાખે ભવિને - ધીરવિજયજી
	(૨) પ્રભુ ભવ પચવીસમે નંદન મુનિ - દીપવિજયજી

અભ્યાસક્રમ કક્ષા - ૧૫

ક્રમ	દીક્ષાના પંદરમા વર્ષે શું ભણાશે ?
	(E) સજ્જાય
	(1) શીખામણ - ગર્ભાવાસમાં ચિંતવે રે ખીમાવિજયજી
	(૨)રથનેમિ-રાજીમતિની નમવા નેમિ જિણંદને-વૃદ્ધિવિજયજી
	(૩) જંબુસ્વામી- રાજગૃહી નગરી વસે - હેતવિજયજી
	(4) દશાર્ણભદ્ર-શારદ બુધદાયી- લાભવિજયજી
	(F) સ્તોત્ર આદિ સંદર્ભ સાહિત્ય- શતક સંદોહ (સાર્થ)
	યોગશતક ગાથા - 76 થી સંપૂર્ણ - અર્થ સાથે સમજવું
૪	<u>વિશેષ અભ્યાસ વિભાગ</u>
	પ્રમાણનય તત્વલોકાલંકાર - માત્ર અભ્યાસ
૫	<u>વિધિ અભ્યાસ વિભાગ</u> - સંદર્ભ- પ્રવ્રજ્યા યોગાદિ વિધિ
	વડી-દીક્ષામાં પવેણાની-સાંજની ક્રિયાની વિધિ કંઠસ્થ કરવી
૬	<u>આગમ વચન વિભાગ</u>
	પરિક્ષાર્થીને આ સાહિત્ય ફોર્મ ભર્યાપછી મોકલવામાં આવશે
	કક્ષા-15 અભ્યાસક્રમ (જ્ઞાન-કૌશલ્ય વૃદ્ધિ અભિયાન) સમાપ્ત

વિશેષ નોંધ- (અભ્યાસકે કંઈ કરવી હોય તો)

[illegible]

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

પૂજ્યપાદ આગમોદ્ધારક આચાર્યશ્રી સાગરાનંદ સૂરીશ્વરેભ્યો નમઃ

પૂજ્ય ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી દૌલતસાગર સૂરીશ્વરજીમ.સા.
પ્રેરિત- ‘સાગર શ્રમણ-શ્રમણી’નો સર્વાંગીણ વિકાસ કરાવતું
સ્વાધ્યાય તપ આયોજન

અભ્યાસક્રમ (કક્ષા-૧.થી.૧૫) વિષયક કિંચિત્ નોંધ

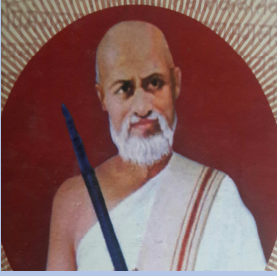
- ◆ આ અભ્યાસક્રમનું આયોજન સમગ્ર સાગર સમુદાયના સાધુ-સાધ્વીજીને આશ્રીને પૂજ્યપાદ ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી દૌલતસાગરસૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પાવન પ્રેરણાથી અને પૂજ્ય આચાર્યશ્રી હર્ષસાગરસૂરિજીની સૂચનાનુસાર:-
- ◆ સમગ્ર અભ્યાસ ૧૫ વર્ષમાં સમાવેશ કરેલ છે. જેમાં સૂત્રો, અર્થો, પ્રસંગો-પર્વો-તિથિ અનુસાર સ્તુતિ, ચૈત્યવંદનો, સ્તવનો, ચોવીસી, સજ્જાઓ, થોયના જોડાઓ, વ્યાકરણ, ન્યાય, પર્યુષણ-પર્વાદિ વ્યાખ્યાનો, બધી શ્રમણ-ક્રિયાઓ, દિવાળી-આદિ બધા દેવવંદનો, સ્તોત્રો, શતકો, બધા પ્રકારની વિધિ, પાંચ આગમો, પ્રકરણો, ભાષ્ય, કર્મગ્રંથ, ધર્મ-બોધ વચનો, વિશિષ્ટ ગ્રંથ-અભ્યાસ આદિ અનેક વિષયવસ્તુને આ અભ્યાસક્રમમાં આવરી લીધેલી છે.
- ◆ પ્રતિવર્ષ ચાતુર્માસમાં કક્ષા-૧.થી.૧૫ મુજબ કસોટી લેવાશે. જેમાં જોડાવા ઈચ્છતા સાધુ-સાધ્વી ભગવંતોએ ચોમાસાના આરંભે ફોર્મ ભરી દેવું.
- ◆ આ પરિક્ષા ૧ થી ૧૫ ધોરણના ક્રમમાં પાસ કરવાની છે, પણ કોઈ એક સાથે બે કે વધુ ધોરણોની પરિક્ષા આપવા ઈચ્છે તો તેઓ તેમ કરી શકશે
- ◆ કોઈ કારણથી કોઈ સાધુ-સાધ્વી વચ્ચે એક-બે વર્ષ પરિક્ષા ન આપી શકે તો પણ તેઓ પોતાનો અભ્યાસ ચાલુ રાખી પછીથી પરિક્ષા આપી શકશે
- ◆ તમે જે ધોરણની પરિક્ષા આપતા હો, તે ધોરણની સાથે તમે પૂર્વે પાસ કરેલા ધોરણોના અભ્યાસક્રમમાંથી પણ પ્રશ્નો પૂછાશે, તેની નોંધ લેવી

પૂજ્ય ‘સાગર’ સમુદાય વતી મુનિ દીપરત્નસાગરની વંદના

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ
પૂજ્યપાદ આગમોદ્ધારક આચાર્યશ્રી સાગરાનંદ સૂરીશ્વરેશ્વો નમઃ

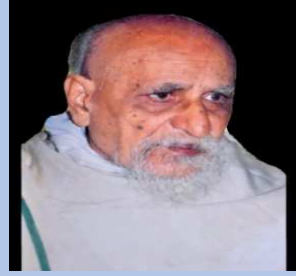
પૂજ્ય ગચ્છાધિપતિ આચાર્યશ્રી દોલતસાગર સૂરીશ્વરજીમ.સા.
પ્રેરિત- ‘સાગર શ્રમણ-શ્રમણી’નો સર્વાંગીણ વિકાસ કરાવતું
સ્વાધ્યાય તપ આયોજન

સમુદાય અધિપતિ

પૂજ્ય સાગરાનંદસૂરીશ્વરજી મ૦

અભ્યાસક્રમ પ્રેરક

પૂજ્ય દોલતસાગરસૂરિજી

અભ્યાસક્રમ વાહક

પૂજ્ય હર્ષસાગરસૂરિજી મ૦

અભ્યાસક્રમ રચયિતા

મુનિ દીપરત્નસાગરજી મ૦